

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра експертизи товарів та послуг

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 6.030510 Товарознавство та торговельне підприємництво

за темою:
«Товарознавча оцінка асортименту і якості мінеральних вод»

Виконавець:
студент факультету міжнародної економіки
Афанасьєв Олександр Віталійович

/підпис/

Науковий керівник:
кандидат технічних наук, доцент
Кунділовська Тетяна Анатоліївна

/підпис/

Одеса 2019

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Ринок мінеральної води доступний та прибутковий, на ньому представлено доволі широкий асортимент та із значними товарними запасами вибір продукції. Мінеральна вода, представлена на вітчизняному ринку, повинна бути епідеміологічно безпечною, зберігати свої індивідуальні природні властивості – фізико-хімічні і мікробіологічні. Проте споживачі часто не мають можливості обрати ту мінеральну воду, в якості й безпечності якої можуть бути впевнені. Тому актуальним є проведення товарознавчої оцінки питних мінеральних вод.

Мета дослідження: проведення товарознавчих досліджень асортименту та якості мінеральних питних вод.

Завдання дослідження:

- дослідити класифікацію питних мінеральних вод;
- визначити чинники формування якості мінеральних вод;
- встановити чинники, які впливають на споживання питних мінеральних вод;
- проаналізувати стан ринку питних мінеральних вод;
- проаналізувати діяльність магазину «Мінімаркет № 1» ЧП Афанасьєва В. І. щодо формування торговельного асортименту;
- провести товарознавчі дослідження питних мінеральних вод за відповідністю маркування та органолептичними властивостями;
- провести АВС-аналіз асортименту питних мінеральних вод в магазині «Мінімаркет № 1» ЧП Афанасьєва В. І.

Предмет дослідження – показники якості питних мінеральних вод, чинники формування торговельного асортименту питних мінеральних вод.

Об'єкт дослідження – зразки столових, столово-лікувальних питних мінеральних вод та питних вод.

Інформаційна база дослідження: нормативна документація, наукові публікації вітчизняних вчених, матеріали наукових конференцій і досліджень, звіти та аналітичні матеріали офіційних статистичних збірників, наукова та навчальна література з заданої тематики.

Методи дослідження: метод критичного аналізу наукової і методичної літератури, методи порівняльного, статистичного аналізу, органолептичний, та експертний методи.

Обсяг та структура роботи: випускна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку літератури із 48 використаних джерел. Загальний обсяг роботи становить 62 сторінки. Робота містить 12 таблиць, 3 рисунки.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «Товарознавча характеристика питних мінеральних вод» досліджено класифікацію та характеристики питних мінеральних вод, визначено чинники формування якості мінеральних вод, проаналізовано законодавче та нормативне регулювання якості мінеральних вод в Україні та світі.

У другому розділі «Аналіз чинників формування ринку питних мінеральних вод» встановлено чинники споживання мінеральної води, проаналізовано ринок мінеральних вод в Україні, дано оцінку діяльності ЧП Афанасьєва В. І. щодо формування асортименту товарів.

У третьому розділі «Дослідження якості та формування асортименту питних мінеральних вод» проведено товарознавчу оцінку якості питних мінеральних вод, проаналізовано аналіз асортименту питних мінеральних вод в магазині «Мінімаркеті №1» методом ABC-аналізу.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Досліджено класифікацію питних мінеральних вод та визначено їх класифікаційні ознаки – за походженням, за призначенням (рівнем мінералізації), за ступенем насиченості діоксидом вуглецю, за хімічним складом (залежно від аніону та катіону), за температурою води на виході із джерела, за реакцією середовища.

2. Визначено, що якість мінеральної води обумовлена її походженням, технологічними умовами видобування, обробки та розливу, якісними і кількісними характеристиками органолептичних властивостей, хімічного і мікробного складу, режимом використання для питних цілей. Встановлено хімічний склад мінеральних вод, який забезпечує їх фізіологічну дію та характер використання – гідрокарбонат-, сульфат-, хлорид- іони та іони кальцію, магнію, натрію і калію.

3. Проаналізовано чинники, які впливають на споживання питних мінеральних вод, в тому числі, безпечності існування, екологічні, соціальні. Зазначено, що формування споживчих переваг мінеральних вод відбувається під впливом ряду чинників, найбільш значущими із яких є: смак води (28%), якість продукції (20%), доступна ціна (15%); вагомість лікувальних властивостей води (14%); відомості про торгову марку (11%). 62 % покупців віддають перевагу газованій воді, відповідно, 32% – негазованій.

4. Встановлено, що ринок мінеральної води в Україні має великий потенціал до стрімкого розвитку і росту, оскільки українці споживають в середньому 36 л питної мінеральної води в рік, тоді як європейські споживачі – набагато більше, зокрема, болгары – 80 л, поляки – 99 л, угорці – 126 л, німці – 175 л, італійці – 188 л. Виробництво газованої мінеральної води за 6 місяців 2018 року збільшилось на 16% та склало 51,19 млн. дал, виробництво негазованої та інших видів мінеральних вод збільшилось на 17% та склало 31,78 млн. дал. Зазначено, що п'ять компаній займають 61% українського ринку води – це компанія IDS Group Ukraine, компанія Coca-Cola, «Оболонь», «Ерлан-Біола», «Українські мінеральні води».

5. Проаналізовано діяльність ЧП Афанасьєва В. І. щодо формування торговельного асортименту магазину «Мінімаркет № 1». Зазначено, що для комерційних рішень щодо закупівлі та продажу товарів аналізуються тенденції та закономірності розвитку асортименту на основі вивчення споживчого попиту та вирішуються такі основні завдання: організовується поточне постачання магазину товарами відповідно до попиту; розробляються замовлення на постачання товарів; вносяться необхідні корективи в замовлення в ході їх

виконання, проводяться рекламні та інші заходи щодо активізації продажу товарів.

6. Проведено товарознавчі дослідження зразків питних мінеральних вод, які свідчать, що стан маркування зразків стосовно походження, застосування, джерел вододобування, хімічного складу, ступеня мінералізації, показань і протипоказань вживання води, термінів і умов зберігання тощо переважно відповідає вимогам нормативних документів. Одночасно виявили низку порушень, а саме:

- не вказано застереження щодо споживання дітьми й хворими людьми сильногазованих вод Поляна квасова, Куяльник, Лужанська, Йодо;
- для мінеральних вод Трускавецька, Поляна квасова не зазначено, що воду необхідно вжити протягом 72 годин після відкриття пляшки;
- мінералізація води Поляна квасова (6,5-12,0 г/дм³) значно перевищує нормативні вимоги (1,0-8,0 г/дм³);
- на упаковці води Йодо присутня заява з приводу корисного ефекту на здоров'я споживача, а саме «підтримує йодний баланс», що не підтверджено висновком МОЗ, тому ця заява може вважатись невірогідною і такою, що може ввести споживача в оману.

Результати проведених досліджень органолептичних властивостей питних мінеральних вод свідчать про відповідність всіх показників хімічному складу води.

7. Здійснивши АВС-аналіз асортименту магазину «Мінімаркет №1» виявили, що слабкою стороною в маркетинговій товарній політиці торговельного підприємства є те, що дві асортиментні одиниці – газована вода Карпатська джерельна, 2 л, та слабогазована вода Кривоозерська, 1,5 л, (18,18%) відносяться до класу А і забезпечують 66,30% продажу, інші 9 асортиментних одиниць (81,82%) відносяться до класу В і забезпечують 43,70%.

АНОТАЦІЯ

Афанасьєв О. В. «Товарознавча оцінка асортименту і якості мінеральних вод».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності

6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво»

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2019.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти класифікації питних мінеральних вод, законодавчого та нормативного забезпечення сфери виробництва та споживання питних мінеральних вод.

Проаналізовано чинники формування споживчого попиту на мінеральні питні води; чинники формування торговельного асортименту мінеральних вод. Запропоновано товарознавчі підходи до оцінки якості питних мінеральних вод; застосування методу ABC-аналізу для оптимізації торговельного асортименту питних мінеральних вод.

Ключові слова: мінеральна вода, питна вода, споживання, асортимент, товарознавча оцінка, якість, органолептичні властивості.

ANNOTATION

Afanasyev O. V. «Merchandising assessment of the assortment and qualities of mineral waters».

Qualifying work on obtaining a bachelor's degree in the specialty

6.030510 «Merchandising and Commercial Entrepreneurship»

Odessa National Economics University. – Odessa, 2019.

The work deals with the theoretical aspects of the classification of drinking mineral waters, legislative and normative maintenance of the sphere of production and consumption of drinkable mineral waters.

The factors of formation of consumer demand for mineral drinking water are analyzed; factors of the formation of the trade assortment of mineral waters.

The commodity-research approaches to the estimation of quality of drinking mineral waters are offered; application of the ABC analysis method for optimization of the retail range of drinking mineral waters.

Keywords: mineral water, drinking water, consumption, assortment, commodity evaluation, quality, organoleptic properties.